

zničen, nýbrž i hospodářský, že totiž předmět majetkový exekucí ku zajištění zasažený jest odňat z dispozice dlužníkovy, ačkoli snad nárok věřitelův vůbec neexistuje, a nebude více uznán, avšak tu právě zákon učinil opatření tomu odpovídající, přiznav v §u 376 poslední odstavec dlužníku nárok nejen na náhradu všech útrat exekučních, nýbrž i na náhradu škody, protože věřitel, jak motivy praví, zasáhl neoprávněně do jeho majetkové sféry. Tím tedy zákonodárce jediný věcný důvod proti zachování zajišťovací exekuce svědčící odklidil, kdežto formální důvod, že exekučního titulu není více, nemohl ho másti, ježto ten u něho překonati musily praktické zřetele, aby exekuce jednou už povolená nebyla rušena, dokud věc není definitivně rozhodnuta — nárok uznán neb odůznán —, neboť to, co stěžovatel míní, že pak-li by odpůrce jeho i nyní po zrušení exekučního titulu opět dosáhl svého času nového potvrzujícího rozsudku odvolacího soudu, mohl by znova exekuci zajišťovací vymoci, bylo by zajisté velmi nehospodářské již k vůli opětování exekučních útrat. Dlužník je nárokem na náhradu všech případných škod kryt i ať tedy exekuce provedená zůstane v platnosti i zde, tak jakoby tomu bylo i tehdy, kdyby v souřadném případě rozsudek pro uznání, na nějž exekuce zjišťovací povolena, byl zrušen, v případě to, ježž zákonodárce již při sdělávání § 376 znal a v témž smyslu s ním naložil. S opačným náhledem Neumanna Kom. 1910 str. 1066 a praxí tam dovolanou nelze tedy souhlasiti.

Čís. 4043.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 Sb. z. a nař.).

Převyšují-li smluvené nebo vyplacené zaopatřovací požitky výši, stanovenou zákonem, netřeba se zabývatí otázkou, do které skupiny tabely k zákonu jest zaměstnance zařaditi.

Při výměře zaopatřovacích požitků nelze přihlížeti pouze k platům, k nimž se zaměstnavatel výslovně zavázal, naopak jest zahrnouti do nich i takové přídavky, jež vypláceny byly v určitých obdobích vzhledem k mimořádným poměrům válkou vyvolaným.

Při výměře výše příspěvků nelze přihlédnouti k tomu, zda drahota od roku 1921 polevila.

(Rozh. ze dne 3. července 1924, Rv I 542/24.)

Žalobce domáhal se na žalovaném placení zaopatřovacích požitků dle skupiny IX. zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 Sb. z. a n. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Spor točí se pouze o dvě otázky, zda totiž žalobci přísluší požitky zaměstnanců skupiny 9., v tabulce zaopatřovacích požitků vyznačené, či požitky skupiny 8., do níž ho zařaditi chce žalovaný, a pak zda do zaopatřovacích požitků, žalobci posud vyplácených, započítati dlužno mimořádné drahotní přídavky, žalovaným žalobci poskytnuté. Připojiv se v oné otázce k názoru žalobcovu, uvedl odvolací soud dále v d ů v o d e c h: Zcela po právu započeti prvý soud mimořádné drahotní, správně nákupní přídavky, žalobci žalovaným poskytnuté, do jeho

celkových požitků zaopatřovacích. Prvý soud zjistil v tom směru, že žalobci vyplaceno bylo v roce 1920 úhrnem 8.708 K (2.901 K pense, 2.904 K drahotního přídavku a 2.903 K mimořádného nákupního přídavku), v roce 1921 úhrnem 10.209.60 K (2.901 K 60 h pense, 4.404 K drah. příd. a 2.904 K mimoř. nákup. přídavku) a v roce 1922 celkem 8.757.60 K (2.901 K pense, 4.404 K drah. přídavku a 1.452 K mimoř. nákup. přídavku). Byly tedy přídavky drahotní a mimořádné nákupní přídavky poskytovány žalobci již v roce 1920 a v roce 1921 dávno ještě před vydáním zákona č. 130/1921 a i po vyjítí tohoto zákona s pravidelností se opakující, drahotní přídavky od roku 1921 počínaje ve zvýšené částce, kdežto mimořádný nákupní přídavek na druhé pololetí roku 1922 již vyplacen nebyl. Že žalovaný tento nákupní přídavek označil jako »mimořádný«, je nerozhodno, neboť záleží jen na tom, že byl vyplácen s opakující se pravidelností. Tomu nasvědčuje doslov Šu 1. a) zákona č. 130, kde se mluví o pensi, provisi, darech z milosti a pod., a výklad prováděcího nařízení č. 189/21 k Šu 1. b) zákona, dle něhož i dary z milosti dlužno považovati za požitky zaopatřovací tehdy, byly-li před 6. květnem 1921 pravidelně poskytovány, tedy nikoliv jednou pro vždy nebo jako odbytné. Ostatně vzhledem k seznání svědka N., jak k těmto drahotním přídávům došlo, že totiž úředníci podali si žádost, jelikož s posavadním platem nemohli vystačiti a že pak bylo určeno, mnoho-li kdo má obdržeti, dlužno označení »mimořádné« vztahovati na mimořádné, válkou vyvolané drahotní poměry, posud trvající a oprávněnost těchto přídávků zdůvodňující, a nikoli na mimořádnost, výjimečnost jich poskytnutí. Sluší proto tyto přídavky považovati za část pense a nikoli za »příležitostný dar z milosti pro jedenkrát vyplacený« — tedy za požitky zaopatřovací ve smyslu Šu 1. a) zákona č. 130/21, jak to ostatně odpovídá i roztržení požitků těch dle tabulky na požitky základní (pensi), přídavek drahotní a příspěvek vybavovací. Ježto souhrn těchto požitků žalobci v roce 1921, kdy zákon č. 130 nabyl účinnosti, vyplacených (10.209.60 K) jest vyšší, než požitky, které by žalobci při 40leté služební době, na panství žalovaného zavedené a při efektivní služební době žalobcově 36 roků 1 měsíce dle skupiny 9. ve výši 92% z celkových požitků 10.000 Kč, tedy v částce ročních 9.200 Kč příslušely, právem použil první soud ustanovení Šu 8 zákona č. 130, dle něhož, jsou-li smluvené nebo vyplacené požitky zaopatřovací vyšší, než jaké jsou upraveny tímto zákonem, zůstávají beze změny.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce jest se obíratí dvěma otázkami: 1. Zda žalobce patří dle tabulky zaopatřovacích požitků bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (přil. k zákonu z 18. března 1921 č. 130 Sb. z. a nař.) do 9. skupiny, 2. zda právem při výměře zaopatřovacích požitků byly žalobci započteny mimořádné přídavky. K b o d u 1. Otázka, zda žalobce byl hlavním pokladníkem ve službách žalovaného jako majitele panství a zda patří do 8. či 9. skupiny, jest v tomto sporu nezávažná. V Šu 10. zákona jest stanoveno, že jsou-li smluvené nebo vyplacené požitky zaopatřovací vyšší, než jak jsou stanoveny tímto zá-

konem, zůstávají beze změny. Dle výkazu žalovaným předloženého dosahovaly zaopatřovací, žalobci vskutku vyplacené požitky, do nichž, jak v bodě 2. bude uvedeno, započítá jest i drahotní a nákupní přídavky, v době od 1. ledna 1921 do dne účinnosti zákona výše takové, že roční jich úhrn rovnal se 10.209 Kč 60 h, tudíž částce větší, než dle tabulky činí zaopatřovací požitky pro 8. ano i 9. skupinu. Ježto tyto vyšší požitky zůstávají dle §u 8 zákona beze změny, nemusil se nejvyšší soud obíratí otázkou, zda žalobce jest zařaditi nikoli do 8. nýbrž do 9. skupiny. K b o d u 2. Nevadí, že žalobci byla část důchodů vyplacena pod názvem mimořádných přídavek, zejména mimořádných nákupních přídavek, neboť šlo o přídavky, s nimiž s jedné strany zaměstnanci a bývalí zaměstnanci (pensisté) počítali jako součástíku příjmu, k jich existenci nutnou, a kterým s druhé strany zaměstnavatel vtiskoval povahu blahovůle a dobrovolnosti. Tendencí zákona bylo, zbaviti i takovéto platy libovůle zaměstnavatelů (bývalých zaměstnavatelů), takže takovéto platy a požitky zákon povýšil na právní nárok (§ 1. zákona čís. 130/1921). Nelze proto sdíleti náhled dovolatelův, že zákon měl na mysli jen platy, k nimž se zaměstnavatel výslovně zavázal, naopak zahrnouti jest do nich i takovéto přídavky, které vypláceny byly v určitých obdobích, vzhledem k mimořádným poměrům, válkou vyvolaným. Při tom nelze přehlédnouti, že k placení těchto přídavek došlo tím způsobem, že zaměstnanci žalovaného podali si žádost k jeho centrální správě, jelikož s dosavadními platy nemohli vystačiti. V rámci platného zákona čís. 130/1921 nelze konečně soudu přihlížeti k tomu, že snad od roku 1921 dražota poněkud polevila, a nemůže tudíž býti úkolem soudů, by bez zvláštního zákonného předpisu snížily zaopatřovací požitky, které dle zákona přísluší zaměstnancům na velkostatecích, pročež nelze přihlížeti k vývodům dovolatelovým, že i stát svým zaměstnancům již příjmy snížil.

Čís. 4044.

Ku smlouvě nájemní vyžaduje se i za platnosti předpisů o ochraně nájemců dohoda o nájemném.

(Rozh. ze dne 3. července 1924, Rv I 935/24)

Po vyklizení bytu nájemcem zůstal v bytě žalovaný podnájemník a nabízel žalující pronajímatelce placení činže, pronajímatelka však nabídky nepřijala. Žalobě o vyklizení o b a n i ž š í s o u d y vyhověly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Soud odvolací přijímá bezvadná skutková zjištění prvního soudu a z nich vyplývající právní závěr, že, nedošlo-li mezi stranami k uzavření smlouvy nájemní a to ani výslovně ani mlčky pro nedostatek souhlasného projevu smluvní vůle ve smyslu §§ 869 a 863 obč. zák., užívá žalovaný bytu, o který jde, bez právního důvodu a nárok žalobkyně jako vlastnice domu a bytu na vyklizení a odevzdání jest podle §§ 354 a 362 obč. zák. odůvodněn. Vývody odvolací, pokud se týkají výše nájemného, jsou bezvýznamny, když jest zjištěno, že nebylo ani smluvního souhlasu stran k uzavření smlouvy nájemní. Ostatně § 1090 obč. zák. mluví o určité ceně a nemá ustano-